

родътъ ся развращава. Нека не забравями тѣзи истинна, че качеството на книжнината на единъ народъ е показателъ на умственното и нравственното достоинство на онзи народъ. Каквито сж умственнитѣ достоинства и нрави на народътъ, такава ще бжде въобще и книжнината му. И обратно, каквато е книжнината, такива сж и нравитѣ. Ако писателитѣ на единъ народъ сж мъдри, безпристрасни и нравствени чловѣци, тѣ могатъ съ списанията си много да подигнатъ народа въ всѣко отношение. Вѣстникарството, и въобще книжнината, може да направи жителитѣ на единъ народъ или да сж нравствени и да възлюбятъ единъ друго като любезни братия, или да сж развратни и да ся стараятъ да издерятъ очитѣ единъ на другъ. Желателно е писателитѣ ни да помнятъ тѣзи важни истини, и да внимаватъ какъ разсещаваатъ и какво пишжтъ.

Горѣспомѣнитѣ слабости и пороци ся намиратъ, по малко или по много, у всичкитѣ народи, били тѣ отъ Германско, Латинско, Славянско или друго потекло. Никой народъ не може да ся похвали съ съвършенство и непорочность. Тѣзи пороци по малко или по много сж повреждали всичкитѣ народи. За наше утѣшение ние можемъ да посочимъ черни пятна у всѣкой народъ. Това, обаче, не ни е цѣльта въ тѣзи книжка, нито ще ни ползува то нѣщо. Злото у другитѣ народи не поправя злото у насъ. При това, нека помнимъ че има разлика между едно зло отъ друго зло. Тука ще ми е позволено да кажа, че нѣкои отъ горѣспомѣнитѣ недостатѣци сж особни слабости на Славянскитѣ народи. „Славянитѣ“, казва Маврикий, „живѣятъ помежду си въ несъгласия“. Знатнийтъ Продотъ казва: колкото сж многобройни Славянитѣ, ако да бѣхж съгласни помежду си, то никой не би могълъ да ги побѣди. Кой би дръзнжлъ днесъ да опровергава тѣзи думи?

Никой нѣма да дръзне да отказва, че отъ всичкитѣ народи въ Европа найпотѣпкани въобще сж Славянитѣ.